

Greet HEYMAN

Kluizenares

Enkele weken geleden kuisde de Antwerpse bisschop Johan BONNY Greet HEYMAN in. Neen, dat betekent niet dat zuster Elisabeth, zoals ze nu door het leven gaat, in een kluis tegen een kerk of klooster werd ingemetseld. Wel legde de jonge vrouw haar tijdelijke geloften af om een teruggetrokken leven te leiden, in stilte, eenzaamheid, soberheid en gebed, volkomen toegewijd aan God.

‘Ik spring in de armen van Onze-Lieve-Heer’

Ilse VAN HALST

In de schaduw van de gebouwen van de broeders van Liefde in Sassenhout, met een weids zicht op weide en bos, staat sinds kort de kluis van Moria. De bewoonster, zuster Elisabeth, is nog volop in de weer met de afwerking – schilderen en de trap ontdoen van zijn beschermende folie – maar op spiritueel vlak heeft ze haar weg al gevonden. „Mijn engagement als kluizenaar voor Kerk en wereld is er te zijn, niet te doen.”

–*Waarom kiest een jonge vrouw van 35 vandaag voor een leven als kluizenares?*

Al toen ik vijftien was, voelde ik in m'n binnenste iets groeien. Ik wist niet wat het was, nog minder wat ik ermee aan moest. Het was het begin van mijn zoektocht naar de diepere zin van het leven. Mijn engagement in de jeugdpastoraal hield het vlammetje van dat innerlijke vuur brandend.

Ik besloot godsdienstwetenschappen te studeren, erg waardevol voor mijn vorming, maar te theoretisch. Ik wilde het evangelie in het leven van elke dag beleven op een concrete manier. Dus gooide ik het over een andere boeg. Ik ging aan de slag in de kinderopvang. Dat liet me toe afstand te nemen, maar in me bleef iets borrelen. Na een sabbatjaar koos ik voor een teruggetrokken bestaan als kluizenares.

–*Waarom koos u de naam 'kluis van Moria'?*

De naam verwijst naar de berg waar God aan Abraham vroeg om zijn zoon Isaak te offeren. Abraham luisterde en geloofde dat God in alles zou voorzien. Die voorzienigheid heb ik ook nodig, spiritueel zowel als materieel. Ik ben in de armen van Onze-Lieve-Heer gesprongen, in vertrouwen, geloof en hoop dat Hij er zal zijn om me op te vangen. Door de jaren heen is het meer en meer een spiritualiteit geworden waarin ik mag afdalen, groeien en me toevertrouwen aan de Heer.

Natuurlijk moet ik zoeken en meewerken. Kluizenaar zijn betekent niet dat je op je lauweren mag rusten. Soms is het zelfs wroeten. Maar ik geloof dat Hij me altijd opwacht, ook als ik verkeerde keuzes maak. In dat proces van onderscheiding is geestelijke begeleiding erg belangrijk. Je moet bereid zijn licht te laten schijnen op wat er in je leeft, dan zal de Heer de weg wel tonen die je moet gaan.

–*Een keuze maken voor het religieuze leven vandaag is al niet evident. Maakt u het niet extra moeilijk door het alleen te willen doen?*

Neen. Hoe leg ik dat best uit? Je kunt meer mensen graag zien, maar waarom kies je voor Jan en niet voor Piet? Ik maakte kennis met tal van gemeenschappen, maar nooit voelde ik de klik. Het was geen 'ja'

met volle overtuiging. Geloven is niet eenvoudig. Het heeft te maken met veel twijfel. Je kunt er slechts elke dag voor kiezen als je volmondig 'ja' zegt, niet 'ja, maar'.

Ik geloof erin. Onze-Lieve-Heer heeft me hier gebracht en zal me helpen mijn weg te gaan. Toegegeven, soms ben ik bang. Soms voel ik me verlaten. Ik zit die crisissen uit, in vertrouwen dat Hij er is, ook al zie ik Hem niet. De Heer is barmhartig, omdat Hij ons telkens maar een stap toont op onze weg, niet de hele weg, want dan zou ik op de vlucht slaan. Soms boezemt de toekomst me angst in. Wat zal Hij nog van me vragen? Maar nooit kwam het in me op er de brui aan te geven. Hij zal me geven wat ik nodig heb om gelukkig te zijn.

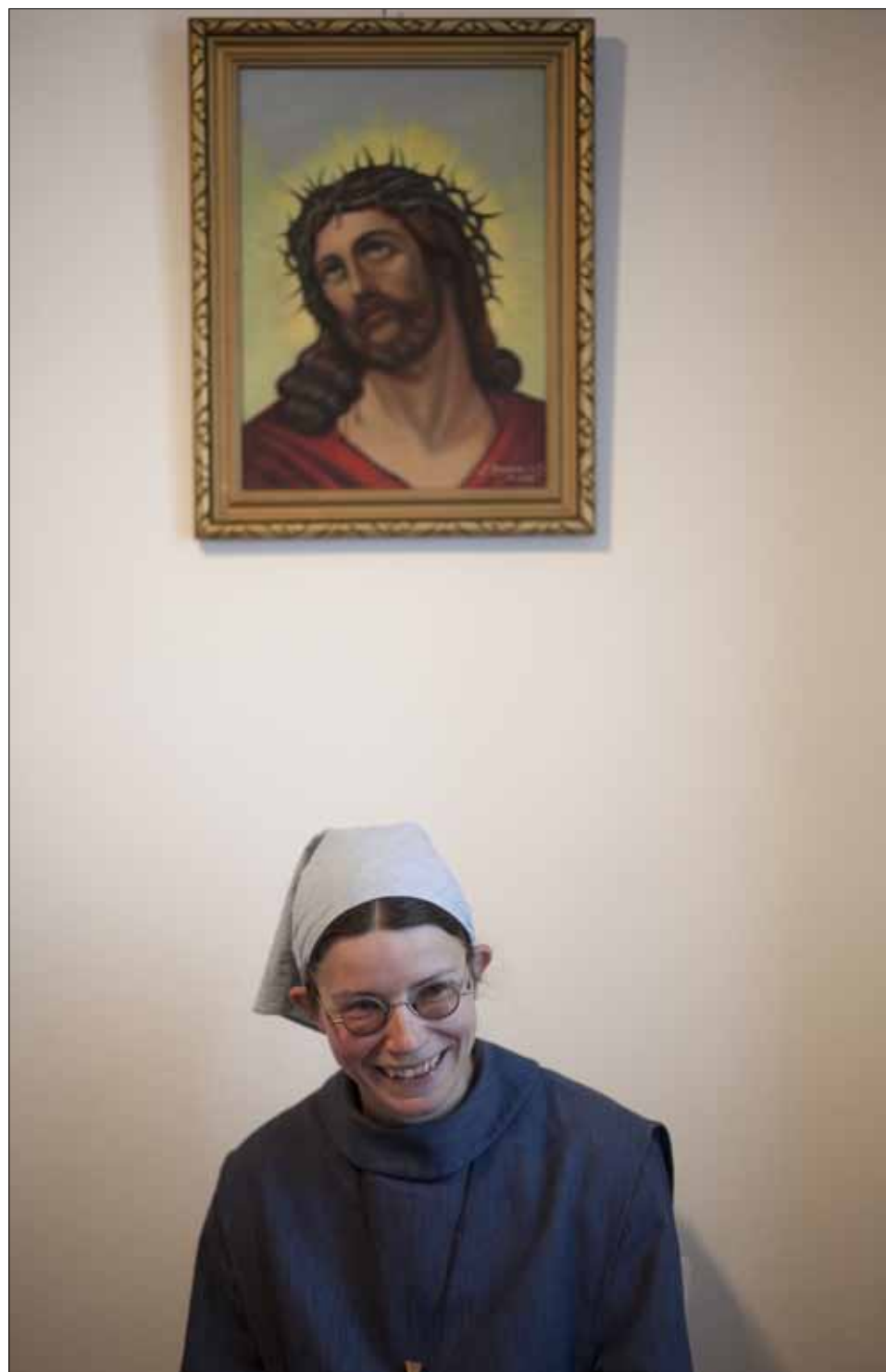
–*Hoe ziet een leven als kluizenares eruit?*

Ik leef mijn leven in de kluis. Het spirituele leven komt eerst. De rest pas ik daarin in. Om in mijn levensonderhoud te voorzien, maak ik kaarsen, papier, religieuze attenties, geschenk- en doopsuikerdoosjes. Het blijft elke dag opnieuw een uitdaging om daarvan te leven, maar soberheid is net de geest van het leven in een kluis. Eenvoudig werk helpt je bovendien in je gebed.

„Zoals een zonnebloem de zon volgt, zo mogen christenen op Christus lijken en in zijn richting kijken”

Toch is het niet het een of het ander. Het bidden en het werken zijn voortdurend verweven. Uitdrukkelijke gebedstijden zijn belangrijk, maar dat wil niet zeggen dat ik er daarbuiten niet mee bezig ben. Als ik tijdens het hoeden van m'n schapen mijmer over een diepe gedachte, lijkt het me gek op mijn horloge te kijken: „Oei, is het al zo laat? Ik moet me naar de kapel haasten voor de viering.” Neen, dan ontmoet ik Hem net daar, in het weiland.

Gebed is geen doel op zich, maar een middel om me op het spoor te zetten van een voortdurend contact met de Heer. Af

Zuster Elisabeth: „Af en toe vang ik een glimp op van de Heer.” © Mine Dalemans

en toe mag ik daar een glimp van opvangen. Dat zijn zeldzame bevoorrechte momenten. De oefening bestaat erin dat uit te bouwen, met vallen en opstaan, maar uiteindelijk is het een genade die je krijgt.

–*Mist u het sociale contact niet?*

Een kluizenaar is niet mensenschuw. Ook al neem ik niet zelf het initiatief, ik heb bijvoorbeeld contact met wie mijn producten koopt. Ook de dagelijkse eucharistie in de gemeenschap van de broeders houdt kansen tot ontmoeting in. Soms spreken mensen me aan en vragen ze me naar mijn roeping. Dan word ik me bewust dat ik dit leven niet voor mezelf leef, maar in verbondenheid met Kerk en wereld. Dat de verbondenheid net in die eenzaamheid groter wordt. Mijn engagement als kluizenaar is er te zijn, niet te doen. Ik merk dat ik door mijn manier van leven mensen soms even

doe stilvallen en hen zo op het spoor zet van God.

Ook al trekt het leven in eenzaamheid me sterk aan, het is lang niet makkelijk. Door niets of niemand afgeleid worden, helpt het proces van verinnerlijking. Het helpt te leren luisteren naar gedachten en gevoelens die in me ronddolen. Net in die extreme eenzaamheid leer ik mezelf kennen om zo uit te komen bij God die ergens in me aanwezig is. En kan ik mijn engagement waarmaken om er te zijn. „Voor christenen is het met Christus zoals een zonnebloem met de zon”, zei iemand me ooit. De zonnebloem kijkt naar de zon en volgt haar. Ze lijkt er zelfs een beetje op. Zo mogen christenen op Christus lijken en voortdurend in zijn richting kijken. Dat is de oefening van de eenzaamheid: voortdurend naar Christus leren kijken en Hem zo zichtbaar laten worden voor mensen, gewoon door er te zijn.